

מידעון להורים

שמואל
יליבה ליהא ביה

בס"ד, חשוון תשפ"ד, פרשת חיי שרה

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

בני עקיבא
ראש לוי חינוך

בימים אלו. הישיבה עושה מאמץ גדול מאוד לשלב את הבנים גם בעשיה רוחנית וגם בפעילות התנדבותית למען החיילים והחטופים.

לבני היקרים מאוד ולהוריהם, שלום רב. **מבצע חרבות ברזל.** השבוע החמישי למלחמה עומד להסתיים. כוחותינו כבשו את צפון הרצועה וב"ה מתקדמים בזהירות ובנחישות רבה. בצפון וביהודה ושומרון פרוסים מאות אלפי חיילים במשימות בטחון שונות. לאורך כל הקווים נמצאים עדיין 27 אנשי צוות של הישיבה, בוגרים רבים ובני המשפחות של התלמידים. **כולנו נושאים תפילה להצלחת המלאה בשעה גורלית זו לעם ישראל ולשוב הביתה בשלום.**

הלחימה קשה, החללים והפצועים רבים, ובישיבה אנחנו עוסקים המון בתמיכה לבני הישיבה, בשיחות רבות, בחיזוק ובהעצמת הנושא התורני בישיבה כפי שאפרט, שיחות חיזוק ועידוד מרבנים אורחים (השבוע היה כבוד הרב דוד סתיו – יו"ר רבני צוהר ורבה של העיר שוהם, שנתן שיחה חשובה על תפקידי הנוער בתקופה זו. כל תלמיד שהיה מעוניין קיבל סידור תהילים אישי לטובת אמירת תהילים באופן תמידי.

לעיתים אנו שומעים (כמו היום) את רעם מנועי המסוקים הנוחתים בבית החולים תל השומר או החולפים באוויר בדרכם לבית החולים בילינסון, וכולנו מקבלים תזכורת לחשיבות המאמץ הרוחני וההתנדבותי שאנו צחיבים לעשות

ישיבת "בני עקיבא" נבעת שמואל

קראני ואזננה עמו אנכי בצרה אמלצה ואמקדהו

בנים יקרים,

הנכם מוזמנים מידי יום בשעה 10:30 לפינת החטופים לשיעור תורה לשמה.

השיעור יוקדש ל 1400 קורבנות חשבת השחורה, ולהשבתם הביתה במהרה של החטופים בריאים ושלמים.

נושא השיעור : סוכיה יומית במסכת תענית השיעור יעבר ע"י ראש הישיבה הרב שרגא פרוכטר.

נסיים את השיעור באמירת תהילים.

בברכת חזק חזק ותחזק
הרב שרגא פרוכטר
ראש הישיבה

ביום רביעי האחרון, התקיימה סעודת "אמנים" כחלק מהעצמת האווירה הרוחנית בישיבה, התחלנו בהתוועדות מדהימה בשירי נשמה סוחפים, כולנו ברכנו בעוצמה וכוונה על עוגות ופירות מגוונים, והבחורים ענו על הברכות של חבריהם. קינחנו בריקודי שמחה בשירת "עם ישראל חי" ובשירת התקווה. היה עוצמתי מאוד !!! כולנו תקווה שהזכות של הברכות ועניית האמנים תעמוד לזכות שמירת חיילי צה"ל והחטופים.

ביום חמישי **ערכנו סיום מסכת קידושין** (במסגרת הדף היומי העולמי). כ- 30 תלמידים השתתפו בסיום. אנו מזמינים את הבנים להשתתף בלימוד של מסכת בבא קמא שהחל בשבת שעברה.

סוגיה יומית - מסכת תענית - היום בשעה 10.15 התחלתי ללמד בפירת החטופים שיעור תורה לשמה. הלימוד במסכת תענית מתחילתה, וזאת במסגרת שיעור סוגיה יומית. אשמח מאוד שתלמידים רבים יצטרפו לשיעורים אלו מידי יום בשעה 10.15 (20 דקות).

התנדבות- הכנת משלוחים לחיילים. בחסות ובשיתוף "חברת מדיסון יוצאים מדי יום כ- 30 תלמידים לאריזת חבילות עם ציוד אישי לחיילים בחזית. יישר כוח לכל המתנדבים. התגובות של חברת מדיסון להתנדבות בנינו מדהימה, הבנים עושים במקום קידוש ש"ש, ועובדים עם כל הלב.

שגרת לימודים במלחמה. היום התבשרנו שגבעת שמואל הפכה להיות ירוקה, ואין שום הגבלות להגעה למקלטים תוך דקה וחצי, ואין התחשבות בממדי"ם. כמובן שאנחנו נעשה הכול לשמירת הבנים גם שאנחנו ירוקים.

מאידך, יש לישיבה כ-30% מגויסים, וחסר לנו צוות גדול מאוד להפעלת מערכת רגילה. ביום ראשון הקרוב אי"ה בני חטיבת הביניים (כיתות ז' - ח') ילמדו על השעה 14.30 כמתוכנן, כיתות ט' יהיו בבית. לגבי חטיבה עליונה, כיתות י' וכיתות י"ב ילמדו בישיבה עד השעה 15.30 וכיתות י"א יוצאים להתנדבות חקלאית ולהתנדבות בחברת מדיסון.

ביום ראשון הקרוב נשב הנהלת הישיבה, ונכין תוכנית ומערכת חדשה בהתאם לכך שאנחנו אזור ירוק, בהתחשב לכמות הצוות הגדול שמגוייס בצו 8. נפרסם את המערכת אי"ה בתחילת השבוע, כשהמגמה היא להחזיר את הלימודים לכל תלמידי הישיבה, בהתאם ליכולותינו.

לסיום החלק הראשון.

ברצוני למסור לכל מגויסי הישיבה ברכת הצלחה רבה בכל מעשי ידיהם, שה' ישמור צאתם ובואם לשלום, בע"ה יחזרו לבתיהם ולישיבה בריאים ושלמים, ובע"ה נמשיך לשמור על משפחותיהם.

לחבריי הרמי"ם, המורות והמורים, לרב אריק מנהל התיכון, לריקי - מנהלת אדמי', ליועצות, אבות הבית, המזכירות ואנשי המטבח שנשארו איתי בישיבה, אני מבקש לומר תודה רבה על כל ההשתדלות המרבית, העשייה הברוכה ושעות הלימוד הארוכות, שכל אחד מקדיש לטובת הבנים היקרים שלנו. תודה רבה !!!

חיי שרה

עומדים אנו בפרשות חשובות מאוד, שעליהם אומר הרמב"ן – **"מעשה אבות סימן לבנים"**, כלומר – אנו צריכים ללמוד היטב את מה שמונח בתוך הסיפורים משום שאנו צריכים להתנהג כפי שהתנהגו האבות. פרשות אלו הם בעצם לימוד לדרך החיים שלנו, כיצד אנחנו צריכים לנהוג.

פרושה של האמירה - **"מעשה אבות סימן לבנים"** הוא- מעשיהם הם דרך חיים ודוגמא לנו כיצד עלינו לנהוג. כשיקרה לנו מצב דומה למה שהיה אצל האבות, אנו צריכים להסתכל כיצד הם התנהגו, ואנחנו צריכים לנהוג כמותם.

ומה קורה בפרשתנו???

פרשת חיי שרה מדברת על קניית מערת המכפלה בחברון בכסף מלא, **ולכן השבת נקראת – שבת חברון**, שבת שעם ישראל עולה לחברון ללמוד על חשיבותה של העיר הזאת.

חשיבותה של תפילת מנחה

'וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנֹת עֶרֶב וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גַמְלִים בָּאִים' (כד, סג).

הפרשנים מפרשים פסוק זה בצורות שונות.

יש שפירשו שהכוונה שיצא יצחק לטעת אילנות ולראות את מה שעשו פועליו בשדהו במשך היום. יש שפירשו שיצחק יצא ללכת בין השיחים לטיול, ויש כאלה שמסבירים כפי שהגמרא מסבירה במסכת ברכות – אין "שיחה" אלא לשון תפילה.

הגמרא לומדת מפסוק זה שיצחק תיקן את תפילת המנחה. בהמשך הגמרא מובא – **"לעולם יהא אדם זהיר בתפילת המנחה יותר מיתר התפילות"**. ההסבר הפשוט הוא, שאע"פ שגם אברהם ויעקב תיקנו תפילות, אברהם תיקן את תפילת שחרית ויעקב את תפילת ערבית, מכל מקום לא ראינו שנענו מייד בתום תפילתם. ואילו אצל יצחק, מייד בתום התפילה מספרת התורה – **"וישא את עיניו וירא והנה גמלים באים.."**, ועל הגמלים האלו הייתה רבקה שבהמשך תינשא ליצחק. א"כ ניתן להניח שתפילת יצחק נענתה מייד, ולכן תפילת המנחה חשובה משאר התפילות.

נשאלת השאלה – מדוע התורה מציינת שיצחק תיקן את תפילתו דווקא בשדה, וכי מה היה קורה אם היה מתקן את התפילה בביתו או במקום אחר??

כותב 'הכתב הקבלה' (הרב יעקב צבי מקלנבורג במאה ה-19 בגרמניה) "**לעשות עסק בטיול על השדה כדי לפנות מחשבתו מן עסק היומי ... ויבוא גם כן שימוש שיח על התנועה שתסתייע הנפש על ידי הדיבור ... כדי להקל המוחש הפנימי העצום**".

יצחק זקוק למנוחת נפש אחרי שאיבד את אמו, ולכן בוחר הוא ליצור שיח פנימי עמוק מתוך התבודדות בשדה. חז"ל הבינו שלא מדובר בהתבודדות סתמית, אלא בתפילה.

במסכת ברכות (כ"ו ע"ב) נכתב: "... יצחק תקן תפלת מנחה – שנאמר: 'ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב', ואין שיחה אלא תפלה, שנאמר: 'תפלה לעני כי – יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו ...'. תפילתו של יצחק ייחודית בכך שהיא מתקיימת בשדה, ולא במקום סגור ומוצנע. יצחק יוצא להתפלל בשדה כיוון שזה מקומו הטבעי. הוא היחיד מבין האבות, שהיו לו שדות. אברהם ויעקב היו רועי צאן. אברהם ויעקב נדדו ממקום למקום על מנת להימנע מעימות אפשרי עם תושבי הארץ. יצחק, לעומתם, נטע וזרע והתמקם במקום קבוע, ולכן לא יכול היה יכול לעזוב את נחלתו ולעבור למקום אחר. זאת ועוד, תפילתו של יצחק היא זעקתו של חקלאי המבקש גשם להצמחת התבואה.

אולם ניתן להציע הסבר אחר ליציאתו של יצחק לשדה.

תפילתו של יצחק היא תפילת מנחה, וכבר הרבו חז"ל לשבח את תפילת מנחה מכל התפילות: 'ואמר רבי חלבו אמר רב הונא לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה' (ברכות ו')

הגרי"ד סולוביצ'יק זצ"ל מסביר, שתפילת מנחה שונה במהותה משחרית וערבית. אדם מתפלל שחרית בטרם צאתו לעבודה, ולאחר שובו מהעבודה מתפלל ערבית. בדרך כלל, התפילות האלה מתקיימות בבית הכנסת, הסמוך לביתו של האדם. לעומת זאת, תפילת מנחה תופסת

את האדם בעיסוקיו ובטרדותיו. בשעה זו, מתגבר הוא כארי, מסיר את טרדותיו ומכוון לבו לאביו שבשמים. תפילת מנחה מעידה, שעבודת ה' אינה מנותקת מהעיסוק היומי של האדם. כך גם יצחק יוצא לשדה, הוא מוטרד משליחותו של אליעזר, עצוב ומדוכא בעטיה של מיתת אמו. יצחק בוחר לצאת לשדה באמצע היום, בזמן שכל האנשים עובדים ועסוקים, ואז הוא שופך שיחו לפני קונו. אדם במהלך היום טרוד ומודאג, וזה אתגר עבורו לסלק טרדותיו ולכוון.

זאת ועוד, תפילת מנחה עדיפה על פני שאר התפילות. ר' נחמן כותב: "דע! **כשאדם מתפלל בשדה אזי כל העשבים כולם באים בתוך התפילה ומסייעים לו ונותנים לו כוח בתפילתו וזה בחינה שנקראת התפילה**

שיחה בחינת שיח השדה" (ליקוטי מוהר"ן תנינא י"א) ברגע שהאדם מתפלל בשדה הוא מתחבר לסביבתו וכלשונה של הגמרא: "לעולם יתפלל אדם בבית שיש בו חלונות" (ברכות לא ע"א). אדם זה לא חושב רק על עצמו בתפילה, אלא הוא מכווין גם לטובת האחרים. **כמה הדברים הללו נכונים להיום, להתפלל על עצמנו ולכווין שהתפילה תחול גם על חיילנו וחטופינו.**

כאשר אדם מתפלל בבית המדרש יתפלל בבית שיש בו חלונות היכולים להשקיף החוצה. לא יתפלל כאשר הוא מנותק מסביבתו, אלא יהיה מחובר בנימי נפשו אל הסביבה שבה הוא חי. אדם לא רק צריך לשוח בשדה פתוח, אלא לשוח גם בשבילי העיר להכיר את העם, ולדעת לשלב את צרכי הרבים במסגרת תפילתו.

תפילת מנחה מתקיימת בשעות היום בזמן שהאדם נמצא ברשות הרבים. מתפללים בשעת ההפסקה במפעל או בשדה או במשרד או בישיבה ובכל מקום שיש בו אנשים. **זו הזדמנות מיוחדת להתבונן לא רק כלפי פנים אלא גם כלפי הסביבה.** להקשיב למצוקות של האחר ולצרכיו המיוחדים. האטמוספירה הזו מעצימה את להט התפילה, ושעת הטרדות היא שעה שיכולה ליצור תפילה מיוחדת ואיכותית.

ואולי ניתן לראות נקודה נוספת לסיום – יצחק היה בבחינת עולה-תמימה, מדרגתו הרוחנית הייתה גבוהה מאוד, וזאת כיוון שעבר את מעשה העקידה מתוך הליכה ביחד עם אברהם אביו, כדי לקיים את רצון ה'. אולי התורה רוצה לומר לנו שיצחק, בשל מדרגתו העליונה, ידע לשלב ולחבר את הקדושה עם העשייה, הוא היה רוחני ביותר ובכל זאת עבד את האדמה – "ויזרע בשנה ההיא...", הוא ידע לגרום לעולם הרוחני שלו להופיע גם במעמקי האדמה, הוא ידע להתפלל "בשדה", כלומר שכל עבודת האדמה שלו תהיה בצורה עליונה וקדושה כמו התפילה עצמה. לכן, דווקא יצחק הרוחני מתקן את תפילת מנחה, תפילת מנחה מקומה באמצע היום, במהלך העבודה. אז, דווקא מתוך העבודות וטרדות היום – נדרשים אנו להבין מדוע אנחנו עמלים, וע"י התפילה לקשר עצמנו ומעשינו לשם שמים.

שבת שלום ומבורך

אוהבכם ומוקירכם מאוד

בשורות טובות ישועות ונחמות מידידות

שרגא פרוכטר – ראש הישיבה

